

2. Placaten vanden seven-en-twintighsten April 1582. twaelfden dito
1588. tweeden dito 1605. ende vijfthienden Februarij 1619. op 't selve subiect.

1. **D**E Staten van de Landen van Hollandt ende West-Vrieslandt, Allen den geenen die dese jegenwoordige sullen sien ofte hooren ende lesen sullen, Sa-luyt. Alsoo midts de lanckheydt ende veranderinge des tijdts, vele fauten ende misbruycken gekomen zijn in 't huyren vande Bootsgesellen ten Haringh-vaert haer verhuyrende, Ende daer inne met alle behoorlycke middelen ende remedien dient voorsien, ende de klachten vande Stierlieden ende gemecne Reeders verhoort ende geëviteert mogen worden. S O O I S T, dat wy op 't versoeck vande Gedeputeerde vande Steden, hen mette selve Haringh-vaert ende Visscherye genecrende, geordonneert ende ghestatueert hebben, ordonneren ende statueren by defen, de Poincten ende Articulen hier naer volgende.

I.

Dat alle Persoenen hen nu voortaen verhuyrende mette Stierluyden ten Haringh-vaert, verbonden sullen zijn haerlieder werck ende dienst sulcks te volbrengen, als de Stierman hen dat beveelen sal, sonder daer uyt te gaen buyten expres consent oft wille vanden Stierman, op peyne dat den Stierman den selven Geselle voor elck schoft sal mogen korten vijf stuyvers, voor eenen halven dach, thien stuyvers, ende voor eenen gheelen dach twintich stuyvers, ende dat een 't eerste vierendeel vande huyre dat hem komen sal, nae dat hy uyt sijn werck gebleven sal wesen: Ende soo verre de facke in Rechte komt, sal den Bootsgeselle als dan verbeurē tegens den Officier drie Carolus guldens.

II.

Ende soo wie hem met een Stierman verhuyrt tot eenich werck, het zy tot Leggen, Kaecken Kuypen, Timmeren, Bosschieren of andere Scheeps werken, ende 't selve niet en doet ofte doen en konde, ofte dat yemant in Zee wesende hem met grooten dranck belaste, sal den Stierman uyt Zee komende den selven mogen oorlof gheven, midts hem niet meer betalende dan den sesten Penningh van sijn bedongen huyrc.

III.

Item, dat de Bootsgesellen hen by een Stierman hobbende verhuyrt, ende naederhandt weder by een ander Stierman haer verhuyrende, daer over verbeuren sal een boete van 3 thien gulden, ende noch arbitrale correctie van Schepenen: Ende een Stierman sulcks wetende, ende sulcke Bootsgesellen huyrende, sal mede verbeuren gelijcke 4 thien gulden: Ende indien een Stierman daer van by een Bode oft andere goede kennisse ghewaerschouwt ware, ende noch daer-en-boven metten selven Bootsgeselle ter Zee voere, sal hy verbeuren over elcke Bootsgeselle daer van hy gewaerschouwt sal zijn, twintich gulden, te bekceren d'een helst tot profijte vanden Officier vander Plaetsche daer die voorkennis afgenomen sal worden, ende d'ander helst voor den Armen: Ende omme sulcks te voorkomen, sal den Stierman gehouden zijn de Bootsgesellen eer hy die aen neemt, af te vragen, oft sy

met niemand anders verhuyrt en zijn, al eer hy met hun-luyden huyr maeckt. Ende sullen oock geen andere Stierluyden, des wetende oft naederhandt gewaerschouwt zynnde, ende sijn eersten Stierman verlatende, mogen aen nemen ende in Zee vocren, elck mede op ghelycke peynen: Des sal den eersten Stierman, daer de huyre mede ghemaeckt is, vryen wille ende optic hebben, of hy sulcken ontrouwene Bootsgeselle in sijn Schip sal willen voeren voor de eerste bedongen huyre oft niet, ende soo verde de Stierman hem niet en begaert te hebben, so sal hy ongehouden zijn den selven eenige huyre ofte loon te gevē, blyvende even wel de Bootsgeselle die hem andermael verhuyrt heeft, ende den Stierman die hem andermael ofte derdemael huyrt, vervallen inde penen ende corre-gibel als boven, ende dat uyt harc eygen goederen.

5 Ende de Bootsgesellen hen verhuyrt hebbende omme met eenige Stierluyden ten Haringh te varen, ende den Stierman te leure stellende, sullen ghehouwen zijn ter eerster instantie te Rechte te staen ter plaetsche daer sy haer verhuyrt hebben, om van daer te varen, sonder te mogen declineren ofte renvoy versoecken, ter plaetsen daer sy woonachtigh zijn, ende dat tot dien eynde ghenoegh sal zijn, dat een haer-luyder Persoon, waer die bevonden sal worden, ofte ter plaetsche van haer-luyder laetster woon-plaetsche een wete ofte dachvaerdinge werde ghedaen, met intimacie dat of sy-luyden compareren ofte niet, dat den Stierman ende d'Officier vander Plaetsche daer sy hen besteet hebben gehad van daen te varen, Recht gedaen sal worden by Schepenen oft Rechteren der selver Plaetsen vande beledinge, op 't inhouden van 't Article van 't selve Plaact. Ende in gevalle slyuden by den Rechtere aldaer ghecondemeert werden, 't zy comparerende in Rechte, ofte gecontumaceert zynnde, dat op sulck verkregen vonijsse verleent sal worden rigoreuse Executorialen, om by den Deurwaerder gheexecuteert te worden, in alle schijn of 't selve by den Hove van Hollant gewesen ware, niet tegenstaende eenige oppositie ofte appellatie, ende sonder prejuditie van dien.

IV.

Dat een Stierman ghereet leggende omme ter Zee te seyen, den Bootsgesellen gehouden sullen zijn ten tijde ende uyre hen by den Stierman ghestelt, t'Scheppe te komen: ende so wie niet t'Scheppe en komt, ende den Stierman t'seyl gingh, sal verbeuren een boete van ses ponden jegens den Officier, ende daer-en-boven ghecorrigeert worden tot arbitragie van Schepenen.

V.

Dat alle Scheeps-kinderen, Bootsgesellen ende Huyrlingen uiter Zee komende, mits onfangende t'elcken reysc den vierden penninck van hen-luyder huyre, te vreden sullen zijn, ende sonder murmuratie wederomme ter Zee sullen moeten varen, op de verbeurte van 't gelt dat hen vanden Stierman soude mogen komen, tot profijte van 't Schip, ende noch ses Carolus guldens tot profijte vanden Officier: 6 Erde floech hy den Reeder oft Stierman, sal tot arbitragie van Schepenen gecorrigeert worden.

VI.

Indien den Stierman deur eenich ghebrek van quade fortuyne , Oorloge , leckagie van Schepen, oft eenich ander verlies van Wandt innē quame, *7 ende om die ofte andere oorsaecken niet raedsaem en dochte sijn Neeringe vorder te continueren , sal volstaen, midts betalende de Gesellen na beloop des tijdts tot S. Lucie toe den derthienden December.* Welverstaende, dat oft den Stierman oorbaer dachte langer in Zee te blyven , omme Neeringe te doen , sullen de Ge-sellen den Stierman moeten dicens , soo lange het hem goet dunckt, mits dat sy daer van betaelt sullen worden nae beloop des tijdts van haer huyr, sulcks hier nae verhaelt wort in 't 8 sevenste Article. Maer indien den Stierman op 9 S. Lucien dach van sijne Neeringe scheyt , ende deur quaet Weer ende Wint lange onder wege blijft, en sal hy in sulcken gevalle de Bootsgesellen niet meer betalen dan tot 10 dien dach toe. Ende sullen alle de Bootsgesellen soo wanncer sy aen komen , ghe-houden wesen te helpen af-snijden, alles op peyne vande onwillige Bootsgesellen hare gheele huyre, ende daer-en-boven arbitrale correctie van Schepen.

II VII.

Ende indien eenich Stierman sijn Schip ofte goet verliest by quade fortuyne van Zee ofte van zande, sal hy gehouden zijn de Huyrlingen te loonen nae advenant vanden tijdt dat sy met hem gevaren sullen hebben , soo verre soo veel goeden geberghert worden , datter boven 't berch-loon de huyren nae beloop des tijdts van de selve goeden betaelt mach worden , te weten , dat men alle de Weecken vanden Teelt sal reecken 12 van Bammisse tot Sinte Lucien dach toe , die acht Weecken voor twaelf. 13 Maer soo verre 't Schip ende goet vanden Vyandt ofte Zee-Rovers ghenomen ofte gherantsoeneert wordt , sal de huyre vande Bootsgesellen ofte Huyrlingen staen tot discretie ende moderatie van Neurale Stierluyden , oft uytterlijck vanden Rechter, daer aljulcken Schip uytgevaren sal wesen, nae gelegenheit vande saecke.

VIII.

Dat niemand eenigen Haringh , 't zy versche oft anders, uyt den Schepe en sal mogen doen dragen, op te verbeurte van twintich stuyvers , tot profijte vanden Officier, ende den Haringh den Stierman te restituueren, op arbitrale correctie van Schepen, ten ware 't selve geschicde by consent ende kennis se vanden Stierman.

IX.

Dat oock niemand eenich Bier buyten den Schepe seynden noch dragen en sal, noch oock niemand van buyten inde Schepen te roepen , op te voorsz boete van twintich stuyvers, ende arbitrale correctie als vooren. 14

X.

Item , Wat Bootsgesellen ofte Vennot vanden Stierman gelt oft Haringh ontfangen hebben, ende daer mede ontloopen , sal ghehouwen wesen den Stierman de ontfangen penningen ofte Haringh te restituueren , ende sal daer-en-boven verbeuren een boete van twintich Carolus guldens , een derden-deel tot profijte vanden Officier, het ander derden-deel tot behoef vande Stede oft Plaetse, ende het derde derden-deel tot behoef van

de Schepen , ende noch arbitrale correctie van Schepen.

XI.

Item , wie in Scheeps-werck ofte by Oorloge 15 ter occasie van dien, binnen den Schepen geuerst ofte gheschoten worden , die sal het Meester-gelt sonder yet meer betaeldt worden uyt 't ghemeeene Schip, sonder in eenige mont-kosten ghehouden te zijn: Ende indien hy eenige leempte behout, daer en sal 't Schip oft Reeders niet inne gehouden wesen, maer hy sal ontfangen sijn volle huyre, 16 van de roysse daer in het selfde geschiet.

XII.

Dat den geenen die hen verhuyren in tijdt van Oorloge omme ten Haringh te varen , ende niet vechten en willen als 't van noode wesen sal, dat de selve tot discretie vanden 17 Rechter daer 't Schip uyt-gevaren sal zijn, gestraft sullen worden.

XIII. 18.

De Stierluyden sullen haer Bootsgesellen, Scheeps-kinderen ende Huyrlingen die sy aengenomen mogen hebben, ofte aennemen sullen, alleen loonen met geld, sonder den selven te loven eenigen Haringh, Visch, Maeckereel, Korf-Haringh, Bier, Broot, ofte eenige andere Waren of Koopmanschappen , hoe die oock ghenaemt soude mogen wesen. Dan sullen den selven alleen mogen toestanen op yeder Reys , die den Stierman ter wille doen sal , een Kinnetgen Haringhs, sonder meer , die hen met kennisse vanden Boeck-houder ofte Hoofi-Reeders sal werden ghelevert uyt de Scheeps-Haringh, sonder dat de selve eenigen Haringh sullen mogen uyt-schieten, of oock eenich Hout leucren , 't welck by den Reeders sal werden versorghi, op te verbeurte van 't selve Hout. Ende sal de Jongers volgen een Kinnetgen Haringhs voor de ghcheele Teelt , by den selven i'ontsan-gen op foodanigen Reys als sy des sullen begeeren : Maer sullen de Bootsgesellen, enae andere Huyrlingen , 't selve moeten ontfangen op yeder reyse, op te verbeurte van aien. Ende den Stierman ofte Boeck-houder desen contrarie doende , sullen uyt haer eygen goeden verbeuren vijsigh Carolus guldens , van yeder Bootsgesel, Huyrlingh ofte Jonge, die sy meerder Haringh, Visch of andere Waren sullen hebben geloost : i' appliceren d'ene helft den Officier die de executie doen sal , ende de weder-helft ten behoeve vanden Armen, ende den Aenbrenger half ende half.

XIV.

19 Welcke voorsz Kinnetgen Haringhs al i'samen toc-gheslagen sullen moeten werden binnen's daeghs Sonne-schijn, sonder dat men de selven weder sal mogen opslaan omme te packen of te verhoogen , op te verbeurte vanden selven Haringh , ende daer-en-boven een boete van ses Carolus guldens , ten behoeve vanden Officier, ende correctie van Schepen, soo wel by den Stierman als Vennot uyt haer eygen goeden te verbeuren.

XV.

Dat geen Stierluyden, Scheeps-kinderen, Boots-gesellen ofte andere, binnen Scheeps-boort eenige Haringh in Zee sullen mogen uyt-schieten voor Scheeps-Haringh, voeringe oft anders, in wat manieren 't selve soude mogen geschieden , omme de selve te leggen in gelijcke Tonnen , Halve-Vaten ofte Kinnckens , dan alleen den ydelen, Kuyt-siecken, Nachtschamel , klaer ende suyver, d'een uyt den anderen te schieten , op te verbeurte vanden Haringh, ende ses gulden uyt haer eygen goederen, soo wel by den Stierman als by den Vennot. Maer alle

alle Boter-Half-vatcn ende Kinnekens die binnen Scheeps-boort opghegheten worden, sonder meer, sullen geleyt worden met Visch ofc Haringh, tot profijte vanden Schepen.

XVI.

20 S O O I S T, dat Wy de saecke voorsz overghemerckt, allen ende eenen yeghelicken vande voorsz Poincten ende Articulen, als noodich zijn-de tot vorderinge ende conservatie vande voor-schreve Haringh-vaertende Visscherye, goet gevonden hebben ende gheapprobeert, ende over sulcks by onse opene Brieven van Placate scherpelijck belast ende geordonneert, lasten ende ordonneren by dcsen, dat de selve alomme in sijne Poincten sal worden onderhouden ende gheobserveert, opte

peynen daer inne begrepen. Ende ten eynde daer van niemant ignorantie en pretendere, Bevelen ende autoriseren Wy den eersten Deurwaerder van den Hove van Hollandt hier op versocht, het inhouden van desen te publiceren, ende Jacrlijcks den eersten Martij te renovren alomme binnen den Steden ende Plaetsen van Hollandt 21 ende West-Vrieslandt daer 't selve sal noodich wesen. Gedaen inden Hage, onder 't ghewoonlijcke Zegel vande Staten van Hollandt hier op ghedrukt in forme van Placate, by gemeene bewillinge vande voorschreve Staten van Hollandt 22 ende West-Vrieslandt, den 15 Februarij anno 1619. Onder stont geschreven, Ter Ordonnantie vanden Staten van Hollandt 23 ende West-Vrieslandt. A. Duyck.

1. 't Placaet vanden Jare 1582 beginnt: W I L H E L M by der gratie Godcs Prince van Orangien, Grave van Nassau, &c. Als hebbende de Hooge Overigheyt ende Regeeringe vanden Landen van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt. Alsoo mits de lanckheyt ende verandringe des tijts, vele fautcn ende misbruycken gekomen zijn in 't huyren vande Bootsgesellen, ten Harinck-vaert haer verhuyrende, daer inne met alle behoorlijcke middelen ende remedien voorsien, ende de klachten vande Stierluyden ende gemcene Reeders verhoedt ende geeviteert mogen werden. S O O I S T, dat de Ghedeputeerden vande Steden, hen mette selve Haringh-vaert ende Visscherye gheneerende, hooch-noodich ende goet-ghevonden hebben, al omme te doen vernieuwen ende publiceren de Poincten ende Articulen na volgende.
2. 't Placaet vanden Jare 1588 seght: De Staten vande Landen van Hollandt, Zeelandt ende West-Vrieslandt.
3. en 4. De Placaten vande Jaren 1582 en 1588 seggen: thien 's Heeren ponden.
5. Dit is Anno 1588 by Ampliatie ingevoeght.
6. 't Placaet vanden Jare 1582 seght: Ende indien yemandt sijn Stierman oft sijnc Reeders daer omme dreychde, sal verbeuren dubbelde boete tot profijte vanden Officier, ende floech hy den Reeder, &c.
7. Dit is Anno 1588 by gekomen. 't Placaet vanden Jare 1582 seght: sal niet te min gehouden zijn te betalen de Gesellen nae beloop des tijts tot S. Andries dage toe. Welverstaende, &c.
8. 't Placaet vanden Jare 1582 seght: in 't achtste Artijckel.
9. 't Selue Placaet seght in plaeet van S. Lucien dach, S. Andries dach.
10. 't Selue Placaet seght: tot S. Andries dach toe.
11. 't Opgemelte Placaet statueret voor 't sevende Artijckel 't navolgende: Maer indien den Stuyrman sonder gebreck af-snijt voor den voorsz tijdt, soo sal hy gehouden zijn den Gesellen te betalen haer gehcele huyr. Ende vervolghet voorts in 't achtste Artijckel 't gunst hier in 't sevende staet.
12. 't Placaet vanden Jare 1582 seght hier: dat men alle die Weecken vanden Teelt sal reecken voor Bamisse, Weecken voor Weckken, ende naer Bamisse tot S. Andries dach toe, de acht Weecken voor twaelf.
13. Dit is Anno 1588 by gekomen.
14. 't Placaet vanden Jare 1582 voeght hier by: Ten ware 't selve gedaen worde by kennisse vanden Stierman als vooren.
15. en 16. Is Anno 1605 by gekomen.
17. 't Placaet vanden Jare 1582 seght: tot discretie vanden Rade in Hollant gestraft sullen worden.
18. Alle de woorden en veranderinge in 't 13 Artijckel met Cursijf ghedrukt, zijn eerst Anno 1619 voor Ampliatie ingevoeght. Alle de voorgaende Placaten seggen: De Stierluyden sullen hare Scheeps-kinderen ende Huyrlingen loonen alleen met gelde, sonder te loonen eenige Haringh, Visch, Makreel oft eenige andere Waren ofte Koopmanschappen, hoc die genaemt soude mogen wesen, dan den Stierman, Timmerman, Bosschieter, Kuyper, Klimmer ende Kock, sullen elck mogen bedingen een Tonne Haringh sonder meer, sulcks die uyt een ruym rijsen sal op den klop, ende die ander Huyrlingen sullen mogen bedingen een Kinnekens, ofte ten hoochsten een Half-vat Haringh, sonder meer, Welcken Haringh al te sarmen toe-gheslagen sal werden binnnen daeghs Sonne-schijn, ende en sal oock niet uytgeschooten noch wedcr opgeslagen worden omme te packen, welcke Tonnen, Half-vaten ende Kinnekens, gemaect sullen werden op haer oude behoorlijcke mate, ende gebrant met der Stede brant, die twee Half-vaten op een smal-Tonne, ende de vier Kinnekens op een Tonne, ende niet groter, opte verbeurte vanden selven Haringh, ende ses Carolus guldens tot profijte vanden Officier, ende correctie van Schepenen, soo wel by den Stierman als Vennot, ende dat uyt haer eygen goederen.
19. 't Veerhiede Artijckel is mede Anno 1619 eerst bygekomen.
20. 't Placaet vanden Jare 1582 seght: Ende alsoo de Staten vanden voorsz Landen van Hollandt, van wegen die vande Visscherye voornoemt, aen ons versocht hebben, datter opten dienste vande Landen by ons behoorlijcke Brieven van Placate verleent soude werden, omme 't inhouden van dien te doen onderhouden als naer behooren. S O O I S T, dat Wy de saecken voorsz overghemerckt, ende

ende hier op ghehadt 't advijs van onsen lieven ende getrouwuen den President ende Raden vand en Hove Provinciael in Hollandt, 't inhouden vanden voorschreven Keure ende Ordonnantie, als noodich zijnde tot vorderinge ende conservatic vanden voorschreven Haringh-vaert ende Visscherye, goet gevonden hebben ende geapprobeert, ende over sulcks by onsen openen Brieven van Placaten scherpelijck belast ende gheordonneert, lasten ende ordonneren by defen, dat de selve alomme in alle sijne Poincten sal werden onderhouden ende geobserveert, op peyne daer inne begrepen. Ende ten dien cynde niemant daer van ignorantie en pretendere, beveelen ende authoriseren Wy den eersten Deurwaerder vanden Hove van Hollandt hier op versocht, 't inhouden van desen te publiceren ende Jaerlijcks te renoveren, alomme binnen den Steden ende Plaetsen van Hollandt ende Zeelandt, daer 't selfde sal noodich wesen. Gegeven inden Hage, onder 't Zegel van Justicie hie^r op gedruckt in forme van Placate, den seven-en-twintichsten Aprilis, anno vijfthien-hondert twee ende-tachtich. Onder stont geschreven, By syne Princelycke Excell. Relatie vanden President en de Raden over Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt. Onderteeckent, B. Ernst.

21. 22. en 23. 't Plaet vanden Jar 1588 voeght hier t'elckens in: Zeelandt.

H E T D E R D E D E E L.

Placaten vande Staten Generael.

Placaten vanden vijfden Junij 1618. ende thienden Mey 1625. Waer nae d'Ingesetenen deser Landen gelast wert haer jegens de Visschers van Schotlandt te dragen.

DE Staten Generael der Vereenichde Nederlanden, Allen den geenen die dese tegenwoordige fullen sien ofte hooren lesen, Saluyt. D O E N T E W E T E N: Dat Wy verstaen hebben dat eenige Ingesetenen van Schotlant haer hebben beklaght, dat de Harinck-vangers ofte Visschers van dese Landen, ofte die tot haer Convoy zijn gheordonneert, hen-luyden met Wapenen ofte andersints met gewelt souden hinderlick vallen, ofte dreygementen aendoen, oock henluyden besich zijnde in het exerceren van haer Visscherije, daer inne beletten ende bedwingen op andere plaetsen haer te moeten transporteren: Ende hoe wel Wy nae groote forchvuldige informatic ende ondersoek by ons doen doen, in alle Steden ende Plaetsen, haer met den Harinck-vanck ofte Visscherye genecrende, niet sulcx en hebben ondervonden, om nochtans daer tegens ten vollen te voorsien, ende met de Ondersaten van sijne Majesteyt van Groot Britanniën te onderhouden alle oprechte Vrientschap, Nachuer-schap, en goede correspondentie, verbieden midts desen wel expresselick alle Stierluyden, Harinck-vangers ende Visschers, Capiteynen, Boots-volck ende andere ghedestineert tot Convoy vande selve, insgelijcks de Ventjagers ende andere Ingesetenen deser Landen, dat sy haer sullen hebben te wachten van de Ondersaten van sijne Hooghst-ghermelte Majesteyt eenich gewelt aen te doen, met Wapenen ofte andersins, de selve Ondersaten, waer dat sy inde Zee hare Neeringe ofte Haringh-vangh souden mogen exerceren, daer in geen hinder nochte beletsel te doen, maer de selve te laten in volkomen vryheyt om de Zee te gebruycken op alle Plaetsen ende Quartieren, selfs oock voor ende tot op de Kusten van dese Landen, op peyne van als Zee-Rovers ende Geweldigers aenden lyve gestraft te worden. Lasten voorts ende beveelen alle Capiteynen vande Convoy-Schepen, midtsgaders alle Stuyrluyden vande Harinck-buyssen ende andre Schepen, alle gewelt ende overlast metter daet te

beletten, de Contraventeurs te apprehenderen en de te leveren in handen vanden Penninck-Meesters vande Harinck-vaert ende groote Visscherye. Ende indien sulcks niet en kan gheschieden, ghetrouw rapport te doen van 't gunt dies aengaende sal mogen zijn gepasseert aen de voorsz Penninck-Meesters ofte aende Magistraten haerder aenkomste: Gelijck Wy oock lasten ende bevelen, dat de Stuyrluyden komende uyt de Zee, alle 't gunt haer dies aengaende bekent sal mogen zijn, oprechtelick ende getrouwelick aende Magistraten haerder aenkomste te sullen openbaren, op dat de schuldigē also bekent, ende anderen ten exemplē gestraft mogen worden. Voorts op dat door dronckenschap geen misverstant en ontstaen tusschen de Ondersaten van sijne Majesteyt ende de Ingesetenen van dese Landen, wert alle de Ingesetenen der selver Landen verbooden op de Kuslen van Schotlant, ofte de Eylan-den daer onder behoorende, eenich Bier ofte Wijn uyt te soetelen ofte te tappen, op peyne van Bannissement ende confiscatie van hare goederen. Ende op dat niemandt hier van eenige onwetenheit ofte ignorantie en pretendere, Ontbieden ende verfoeken de Heeren Staten, Stadhouderen, Ge-commiteerde Raden, ende Gedeputeerde Staten vande Provintien respeccive van Gelderlandt ende Graeffschap Zutphen, Hollandt ende West-Vries-landt, Zeelandt, Utrecht, Vrieslandt, Over-Yssel, Stadt Groeningen ende Ommelanden, ende allen anderen Justicieren ende Officieren, dat sy dese onse Ordonnantie van stonden aen alomme doen verkondigen, uytroepen, publiceren ende affigeren in alle Plecken van onse Landen, daer men gewoonlick is dusdanige uytroeping, publicatie ende affixie te doen. Lasten ende bevelen voorts die Raden ter Admiralteyt, den Advocaten Fiscaels, midtsgaders den Admiralen, Vice-Admiralen, Capiteynen, Officieren ende Bevelhebberen, dese onse Ordonnantie te achtervolgen ende doen achtervolgen, procederende ende doende procederen tegens de Contraventeurs ende Overtreders van dien,

Y y